

“ဒီဗီဘီဒီဘီဘီ” အချေအတင် ဆွေးနွေးပွဲ အစီအစဉ်ကို ဒီဗီဘီ သတင်းဌာနက စနေနေ့တိုင်း ရိုက်ကူးပြီး ဒီဗီဘီရပ်သံလိုင်းမှာ အထက်ပါ အစီအစဉ်အတိုင်း ထုတ်လွှင့် တင်ဆက်ပါတယ်။

DVB Debate ဟာ မိမိတို့ရဲ့အတွေးအမြင် အယူအဆတွေကို လွတ်လပ်စွာ သဘောကွဲလွဲနိုင်ဖို့၊ အပြန်အလှန် နားလည်မှုတွေကို တည်ဆောက်နိုင်ဖို့၊ မြန်မာ့အနာဂတ် ပိုမိုကောင်းမွန်လာစေဖို့၊ လူ့အဖွဲ့အစည်းအတွင်းမှာရှိနေတဲ့ ပြဿနာတွေကို အဖြေရှာနိုင်ဖို့၊ လူတိုင်းပါဝင်နိုင်ပြီး မတူကွဲပြားတာတွေကို လက်ခံပေးနိုင်ဖို့၊ အချေအတင်ဆွေးနွေးတဲ့ ယဉ်ကျေးမှု ပေါ်ထွက်လာစေဖို့ ရည်ရွယ်ပါတယ်။

မီဒီယာတွေနဲ့ အသင်းအဖွဲ့တွေကိုလည်း အခုလို လွတ်လပ်ပွင့်လင်းတဲ့ ဒီဘီဘီရဲ့ အချေအတင် ဆွေးနွေးပွဲမှာ ပါဝင်ဖို့ကို ဖိတ်ခေါ်ပါတယ်။

အပတ်စဉ် သတင်းထုတ်ပြန်ချက်တွေ၊ သတင်းဓာတ်ပုံတွေနဲ့ ဒီဘီဘီကာတွန်းကို ရုပ်သံရိုက်ကူးပြီး မကြာခင်မှာပဲ ဒီဗီဘီဒီဘီဘီရဲ့ Facebook စာမျက်နှာနဲ့ ဝက်ဘ်ဆိုဒ်မှာ ကြည့်ရှုနိုင်ပါတယ်။

SUN	19:15	21:00	Night Repeat
MON	10:15	15:15	21:00
WED	10:15	15:15	21:00
FRI	10:15	15:15	21:00

ယခုအပတ် ဆွေးနွေးပွဲအတွက် မေးခွန်းကတော့
“အပြောင်းအလဲမှာ မိုလ်ဘိုင်းဖုန်းတွေက ဘယ်လောက်ထိ အရေးပါလဲ”

ဖြစ်ပါတယ်။

မှတ်ချက်ပေးလိုတာ

အကြံပြုလိုတာ

မေးမြန်းလိုတာတွေ ရှိပါက ရုံးချိန်အတွင်း

ဖုန်းနံပါတ် +၉၅ ၉၄ ၅၉၈ ၆၅ ၉၄၀ နဲ့

debate@dvb.no ကို ဆက်သွယ်ပြီး

အမှတ် - ၄၅၄၊ ၇ လွှာ၊
ကုန်သည်လမ်းနှင့်
ဗိုလ်ကလေးဈေးလမ်းထောင့်၊
ဗိုလ်တထောင်မြို့နယ်၊ ရန်ကုန်။

“အပြောင်းအလဲမှာ မိုဘိုင်းဖုန်းတွေက ဘယ်လောက်ထိ အရေးပါလဲ” (သာလွန်ဇောင်းထက်)

မိုဘိုင်းဖုန်းကဒ် ၁ ကဒ်ကို ငွေကျပ် ၁၅၀၀ ကျပ်နဲ့ ရောင်းချဖို့ သမ္မတဟောင်း ဦးသိန်းစိန်အစိုးရ ညွှန်ကြားချက်ထုတ်ပြန်ချေးနှုန်း သတ်မှတ်ပြီးတဲ့နောက် မိုဘိုင်းဖုန်းတွေဟာ မြန်မာနိုင်ငံရဲ့ စီးပွားရေး၊ နိုင်ငံရေး၊ လူမှုရေး အပြောင်းအလဲတွေမှာ အရေးပါတဲ့ အခန်းကဏ္ဍကနေ ပါဝင်လာနေပါတယ်။

၂၀၁၃ ခုနှစ်မှာ တယ်လီဖုန်း၊ အော်ရီဒူး၊ MPT (မြန်မာ့ဆက်သွယ်ရေး) တို့ အော်ပရေတာ လိုင်စင်ရရှိပြီးနောက် နိုင်ငံတဝှမ်း မိုဘိုင်းဖုန်း အသုံးပြုသူတွေ တိုးတက်ခဲ့ပြီး နောက်ဆုံး စာရင်းဇယားတွေအရ မိုဘိုင်းဖုန်း အသုံးပြုသူ ၄၉ သန်း ရှိလာကြောင်း ဆက်သွယ်ရေး အော်ပရေတာ ၃ ခုရဲ့ ထုတ်ပြန်ချက်အရ သိရှိရပါတယ်။ ဒါ့အပြင် ၂၀၁၇ ခုနှစ်မှာ Mytel ဆိုတဲ့ ကုမ္ပဏီကို ၄ ခုမြောက် ဆက်သွယ်ရေး အော်ပရေတာ လိုင်စင်ချထားပေးလိုက်တာမို့ မိုဘိုင်းဖုန်း အသုံးပြုသူအရေအတွက် ထပ်မံတိုးတက်လာမယ့် အခြေအနေတွေ ရှိနေပါတယ်။

မိုဘိုင်းဖုန်းနဲ့ လူမှုကွန်ရက်

လူဦးရေ သန်း ၅၀ ကျော်ရှိတဲ့ မြန်မာနိုင်ငံမှာ မိုဘိုင်းဖုန်းအသုံးပြုသူ ၄၉ သန်းရှိနေပြီး မိုဘိုင်း အသုံးပြုသူတွေမှာ ၁၂ သန်းကျော်က လူမှုကွန်ရက်လို့ ခေါ်တဲ့ Facebook ကို သုံးစွဲကြတယ်လို့ Facebook ရဲ့ ၂၀၁၆ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ တရားဝင်ထုတ်ပြန်ချက်အရ သိရှိရပါတယ်။ Facebook သုံးစွဲသူအများစုဟာ မြို့ပြဒေသတွေမှာ အများစုဖြစ်ပြီး ရန်ကုန်မြို့မှာ ၆ သန်းခန့်နဲ့ မန္တလေးမှာ ၄ သန်းခွဲကျော် ရှိပါတယ်။ လူမှုကွန်ရက်ကို မိုဘိုင်းဖုန်းပေါက်တစ်ဆင့် အများစုက သုံးစွဲကြတာဖြစ်ပြီး လူမှုကွန်ရက်တွေပေါ်က ဖြန့်ဝေတဲ့ သတင်းအချက်အလက်တွေကြောင့် နိုင်ငံရေး၊ စီးပွားရေးနဲ့ လူမှုရေး အပြောင်းအလဲအပေါ်ကို များစွာသက်ရောက်မှု ရှိခဲ့ပါတယ်။

နိုင်ငံရေးအပြောင်းအလဲနဲ့ မိုဘိုင်းဖုန်းကဏ္ဍ

မြန်မာနိုင်ငံရေးအပေါ် သန်းပေါင်းများစွာသော မိုဘိုင်းဖုန်းတွေက အကြီးအကျယ် သက်ရောက်မှု ရှိခဲ့တယ်ဆိုတာ ငြင်းမရတဲ့ အချက်တစ်ခုပါ။ အထူးသဖြင့် ၂၀၁၅ အထွေထွေရွေးကောက်ပွဲမှာ မိုဘိုင်းဖုန်းတွေရဲ့ အခန်းကဏ္ဍက အရေးပါခဲ့ပါတယ်။ ကြိုတင်မဲ၊ မဲစာရင်းကွဲလွဲမှု၊ မဲပေးမှုဆိုင်ရာ ပြဿနာတွေနဲ့ ပတ်သက်လို့ အချိန်နဲ့ တပြေးညီ ဓာတ်ပုံ၊ ဗီဒီယို မှတ်တမ်းတွေ လူမှုကွန်ရက်ကတစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေပျံ့နှံ့ခဲ့တာတွေလည်း တွေ့ရပါတယ်။

လူမျိုးရေး၊ ဘာသာရေး အဓိကရုဏ်းတွေ ဖြစ်ပွားစေဖို့ ရည်ရွယ်တဲ့ လှုံ့ဆော်မှုတွေမှာလည်း မိုဘိုင်းဖုန်းတွေဟာ အဓိက အခန်းကဏ္ဍက ပါဝင်နေပါတယ်။ ၂၀၁၂ ခုနှစ်ကတည်း ရခိုင်ပြည်နယ်မှာ အခြေတည်လာတဲ့ လူမျိုးရေး၊ ဘာသာရေး အဓိကရုဏ်းတွေဟာ မိုဘိုင်းဖုန်းတွေ ပိုမိုပေါများ လာတဲ့အခါ လှုံ့ဆော်မှုတွေ ပိုမို တိုးပွားလာပါတယ်။ အလားတူ ရာဇဝတ်မှုတွေ၊ ပြစ်မှုတွေ ကျူးလွန်ရာမှာလည်း မိုဘိုင်းဖုန်းတွေကတစ်ဆင့် ချိတ်ဆက်ကျူးလွန်မှုတွေ ရှိလာပါတယ်။ အစိုးရကတော့ မိုဘိုင်းဖုန်းမှန်သမျှ ၂၀၁၇ မတ်လ ၃၁ ရက်နေ့ နောက်ဆုံးထား မှတ်ပုံတင်ရမယ်လို့

ထုတ်ပြန်လိုက်ပြီး မှတ်ပုံမတင်တဲ့ မိုဘိုင်းဖုန်းတွေကို ဝန်ဆောင်မှုရပ်ဆိုင်းဖို့ ညွှန်ကြားချက်တွေလည်း ထုတ်ပြန်ထားပါတယ်။

မိုဘိုင်းဖုန်းကြောင့် အိတ်တီတိုးတက်မှု အညွှန်းကိန်းမြင့်တဲ့ မြန်မာ

မိုဘိုင်းဖုန်းအရေအတွက် ၄၉ သန်း အသုံးပြုနေတဲ့ မြန်မာနိုင်ငံဟာ မိုဘိုင်းဖုန်းအသုံးပြုမှုတိုးတက်လာတာကြောင့် International Telecommunication Union (ITU) ရဲ့ ၂၀၁၆ ကမ္ဘာ့အိတ်တီတီ အသုံးပြုမှုညွှန်းကိန်းမှာ အဆင့် ၁၄၀ ရောက်ရှိသွားပြီး အိန္ဒိယနိုင်ငံနှင့် အနီးဆုံးသော နေရာသို့ တက်လှမ်းသွားခဲ့ပါတယ်။ ကမ္ဘာ့နိုင်ငံပေါင်း ၁၇၅ နိုင်ငံမှာ မြန်မာနိုင်ငံရဲ့ အိတ်တီတီအသုံးပြုမှုညွှန်းကိန်းက အဆင့် ၁၄၀ မှာ ရှိပြီး လာအိုနိုင်ငံထက် ၄ ဆင့် ပိုမို မြင့်တက်လာကာ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နဲ့ ပါကစ္စတန်နိုင်ငံရဲ့ အထက်ကို ၂၀၁၆ အတွင်းမှာ မြင့်တက်သွားခဲ့တာပါ။ ၂၀၁၅ ခုနှစ်အတွင်းမှာ မြန်မာနိုင်ငံရဲ့ အိတ်တီတီညွှန်းကိန်းက အဆင့် ၁၄၂ နေရာမှာပဲ ရှိနေခဲ့တာပါ။

စမတ်ဖုန်းအသုံးပြုမှု ထိပ်တန်းမှ ဦးဆောင်

မြန်မာနိုင်ငံမှာ မိုဘိုင်းဖုန်းအသုံးပြုသူ အရေအတွက်ရဲ့ ၇၀ ရာခိုင်နှုန်းကျော်က Smartphone တွေကို အဓိက သုံးနေကြတာလို့ GSMA အဖွဲ့ရဲ့ ထုတ်ပြန်ချက်အရ သိရှိရပါတယ်။ မြန်မာနိုင်ငံအနေနဲ့ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ Smartphone ပိုင်ဆိုင်မှု အချိုးအမြင့်ဆုံးနိုင်ငံတွေ စာရင်းမှာ ပါဝင်နေပြီး (Smartphone Penetration) အချိုးအနေနဲ့ ကြည့်ရင်မြန်မာက ထိပ်တန်းက ဦးဆောင်နေပါတယ်။ ဥပမာအနေနဲ့ Smartphone ပိုင်ဆိုင်မှု အချိုးအစားဟာ မလေးရှားက ၆၅ ရာခိုင်နှုန်း၊ တရုတ်က ၅၈ ရာခိုင်နှုန်း၊ ဂျပန်က ၃၈ ရာခိုင်နှုန်း၊ ဗီယက်နမ်က ၃၅ ရာခိုင်နှုန်း၊ အင်ဒိုနီးရှားက ၂၁ ရာခိုင်နှုန်းနဲ့ ဖိလစ်ပိုင်က ၂၂ ရာခိုင်နှုန်းသာ ရှိတာမို့ မြန်မာနိုင်ငံရဲ့ Smartphone ပိုင်ဆိုင်မှု ၇၀ ရာခိုင်နှုန်းဆိုတာ အင်မတန်ကို မြင့်မားနေတာပါ။

မိုဘိုင်းဖုန်းကြောင့် တိုးပွားလာတဲ့ စီးပွား

မိုဘိုင်းဖုန်းအသုံးပြုမှု များပြားလာတာနဲ့အမျှ ဒီအပေါ်ကို အမိုပြုတဲ့ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းပေါင်း မြောက်များစွာ ပေါ်ထွန်းလာခဲ့ပါတယ်။ မြန်မာနိုင်ငံတဝှမ်း ဖုန်းအရောင်းဆိုင်တွေ အတော်များများ ရှိလာပါတယ်။ SMS ကတစ်ဆင့် သတင်းပေးပို့မှု၊ သီချင်းရောင်းချမှု၊ အွန်လိုင်းရှေ့ပင်းအပေါ်အောင် အွန်လိုင်းဝန်ဆောင်မှုတွေ များပြားလာပါတယ်။ ဒါ့အပြင် မိုဘိုင်းဖုန်းကတစ်ဆင့် လူမှုကွန်ရက် အသုံးပြုမှု များပြားလာတာကြောင့် အလုပ်ရှာတာ၊ အိမ်ခြံမြေရောင်းဝယ်တာ၊ ကားအရောင်းအဝယ် စတာတွေကလည်း တွင်တွင်ကျယ်ကျယ်ကို ပေါ်ထွန်းလာတာပါ။

မြန်မာ့ဆက်သွယ်ရေးက Mobile Money ဝန်ဆောင်မှုကို ဒီနှစ်အတွင်း အကောင်အထည်ဖော်မယ်လို့ ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၂ ရက်နေ့မှာ ကြေညာလိုက်ပါတယ်။ ဒါမတိုင်ခင် Telenor နဲ့ ရိုးမဘဏ်ပူးပေါင်းပြီး Wave Money အမည်နဲ့ Mobile Mobile ဝန်ဆောင်မှုကို ၂၀၁၆ နိုဝင်ဘာက စတင် မိတ်ဆက်ခဲ့ပါတယ်။ Telenor နဲ့ ရိုးမဘဏ်က Mobile Money ဝန်ဆောင်မှုကို အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၁၇.၂ သန်း စုပေါင်းရင်းနှီးမြှုပ်နှံထားပြီး Wave Money အနေနဲ့ ကျေးလက်ဒေသတွေကြားဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုအတွက် ၂၀၁၇ အတွင်း အေးဂျင့် တစ်သောင်းခွဲ ကျော်ဖွင့်လှစ်နိုင်ဖို့ ရည်မှန်းထားတယ်လို့ သိရပါတယ်။

ကျေးလက်နေပြည်သူတွေကို အကျိုးပြုဖို့လိုနေဆဲ

တိုးတက်များပြားလာနေတဲ့ မိုဘိုင်းဖုန်းအရေအတွက်ကြောင့် ကဏ္ဍပေါင်းစုံမှာ တိုးတက်မှုတွေ ရှိပါတယ်။ မှန်တိုင်းသတိပေးချက်ကစလို့ ငွေကြေးလျှူဒါန်းမှုတွေအထိ မိုဘိုင်းဖုန်းတွေပေါ်ကနေ လုပ်နိုင်လာပါပြီ။ ဒါပေမယ့်လည်း ကျေးလက်နေ ပြည်သူလူထု ၇၀ ရာခိုင်နှုန်းအတွက်တော့ သာမန် ဖုန်းဆက်ပြောဆိုနိုင်တဲ့ အဆင့်လောက်သာ ထိတွေ့နိုင်သေးတာကလည်း အားနည်းချက်တစ်ခုပါ။ ကျေးလက်နေပြည်သူတွေ အကျိုးဖြစ်ထွန်းမယ့် မိုဘိုင်းကဏ္ဍဖြစ်ဖို့ အစိုးရတင်မက ဆက်သွယ်ရေး အော်ပရေတာကုမ္ပဏီတွေကပါ တွန်းအားပေး ဆောင်ရွက်ဖို့ လိုအပ်နေပါတယ်။ အထူးသဖြင့် ကျေးလက်ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေးနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ ကဏ္ဍတွေ တိုးတက်ကောင်းမွန်ဖို့အတွက် တိုးချဲ့ဖို့ လိုအပ်ပါတယ်။

မိုဘိုင်းဖုန်းအသုံးပြုမှု အဆင့်မြင့်ဖို့လိုနေဆဲ

မြန်မာနိုင်ငံမှာ မိုဘိုင်းဖုန်းအသုံးပြုမှု မြင့်မားလာနေပေမယ့် အများစုကတော့ လူမှုကွန်ရက်စာမျက်နှာပေါ်မှာပဲ အချိန်ကုန်နေကြပြီး အဓိကအားဖြင့် ဒစ်ဂျစ်တယ် အသုံးချနိုင်မှုစွမ်းရည် လိုအပ်ချက်တွေရှိနေပါတယ်။ အများစုဟာ စိတ်အပန်းဖြေစရာ ဖျော်ဖြေရေးတစ်ခု၊ သတင်းရယူရာနေရာတစ်ခုအဖြစ်သာ အသုံးပြုမှု များပြားနေတာပါ။ e-government ဝန်ဆောင်မှုတွေနဲ့ အသေးစားအလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်းတွေ မရသေးတာဟာလည်း အားနည်းချက်တစ်ခုပါ။

မိုဘိုင်းဖုန်းတွေအနေနဲ့ မြန်မာနိုင်ငံရဲ့ အပြောင်းအလဲကဏ္ဍ အသီးသီးမှာ အရေးပါတဲ့ အခန်းကဏ္ဍက ပါဝင်နေပေမယ့်လည်း ပြည်သူလူထုရဲ့ မိုဘိုင်းဖုန်းသုံးစွဲမှု အရည်အသွေး မြင့်တက်လာတာနဲ့အမျှ မိုဘိုင်းဖုန်းတွေရဲ့ အရေးပါမှုကလည်း ပိုပြီး ရှေ့တန်းရောက်လာမယ့် အခြေအနေ ရှိနေတာကတော့ အသေအချာပါ။

သူတို့အမြင်

“အခုခေတ်မှာတော့ မိုဘိုင်းဖုန်းတွေက လူတွေအတွက် မရှိမဖြစ် အစိတ်အပိုင်းတစ်ခု ဖြစ်လာပြီ။ လူတိုင်းလက်ထဲမှာ မိုဘိုင်းဖုန်းတွေ ရှိနေတာ သိပ်တောင်မဆန်းတော့ဘူး။ သုံးတက်ရင်ဆေး မသုံးတက်ရင်ဘေးပဲ ပြောချင်ပါတယ်။ ဘယ်လို သုံးကြသလဲဆိုတာကသာ အဓိကပါ”

(သင်ကာ - စာရေးဆရာ)